

Wie oppervlakkig naar de Binnenstad kijkt, ziet vooral winkels en horeca. Het wordt wel eens vergeten, maar het is óók een woonwijk. Genoeg jonge gezinnen kiezen ervoor hier hun kinderen op te voeden, omdat deze wijk iets extra's biedt. Er gebeurt van alles en alle voorzieningen zijn op loopafstand. Laat dat nu ook net de reden zijn waarom ouderen zo graag in de noordelijke oude stad en het Museumkwartier willen blijven wonen.

WOLVENBUURT
Een ideale plek om kinderen groot te brengen > pag 2

ZUSTER
Simpelweg ouder in Meisjesstad > pag 10

PLANTEN
Waterlelies opgegeten en overvaren > pag 11

KUNST
Gluren bij ateliers van burens > pag 12

GERARD
Trapzitters kiezen voor koele billen > pag 16

NIEUWS

Utrecht: geen relatie herrie en nachtcafés Nobelstraat

BEN NIJSSEN

OVERLAST – De gemeente wil geen vervroegde sluitingstijden opleggen aan de vier nachtcafés in de Nobelstraat. Er is volgens een jurist geen direct verband tussen het lawaai van het uitgaanspubliek in die straat en de horeca daar.

Bewoners van de Nobelstraat en omgeving, Binnenstad030 en de Utrechtse Stichting tegen Geluidhinder (UStG) hebben de gemeente in een juridische procedure gevraagd om handhavend op te treden tegen vier nachtcafés in de Nobelstraat. Half augustus heeft de gemeente het bezwaar afgewezen.

Er komt zeker een beroep tegen de uitspraak. Reden is de sterke geluidhinder van wel 100 dB tot 04.00 uur, heviger dan de overlast van Schiphol. Volgens de drie instanties is het duidelijk is dat het lawaai alleen afkomstig kan zijn van het uitgaanspubliek dat zich rond de cafés op straat ophoudt. Het lawaai kan niet van verkeer komen, want de herrie neemt zelfs toe als de bussen niet meer rijden.

Meer op pagina 11 >

Nauwelijks jong spul

WEINIG KINDEREN – De bevolking van de Binnenstad wijkt sterk af van de rest van de stad. Onze wijk telt zo'n 1075 inwoners tussen de 0 en de 18. Dat is maar een klein deel van de ruim 70.650 Utrechtse minderjarigen. Dat blijkt uit de database van Utrecht in cijfers (2023)..

Lijkt logisch, de Binnenstad is klein wijk. Het centrum heeft bijna 19.840 inwoners, tegenover de hele gemeente 367.984. Nee. Het aandeel kinderen is hier ook laag. Van alle Binnenstadbewoners is minder dan 1 op de 20 kind (5,5 procent); voor heel Utrecht is dat bijna 1 op de 5.

In de Binnenstad overheersen alleenstaanden: 69 procent woont zonder partner. In heel Utrecht is dat 52 procent. Opvallend is dat slechts 5 procent van de huishoudens in de Binnenstad kinderen heeft. Het percentage paren met kinderen voor heel Utrecht is 21 procent.

De meeste kinderen (ruim 150) wonen in de Breedstraat- en Wolvenbuurt – samen de grootste subwijk. Net als rond de Lange Nieuwstraat-Zuid (zo'n 125) en Hooch Boulandt (zo'n 120). In de Nobelstraat woont slechts een 30-tal minderjarigen.

Meer op pagina 4 >

JONG&OUD

Jeugdwerker Els Korsten: 'Binnenstadskind leert van verschillen' Al die culturen hier – verrijkend!

Volwassenen zien scheppen, kinderen zien een brug, Els Korsten ziet samenwerking en evenwichtsoefeningen. Foto: Gert-Jan Peddemors

JEUGDWERK – Binnenstadskinderen kunnen een totaal verschillende achtergrond hebben. Ze komen uit een volksbuurt, zijn kinderen van hoog opgeleide tweeverdieners. Hebben expats als ouders of zijn zelf vluchteling. Soms spreken ze geen Nederlands.

INEKE INKLAAR

'De bevolking is hier altijd al gemengd, in andere wijken is dat pas sinds de laatste jaren', vertelt Els Korsten – peuterleidster bij 't Egeltje aan de Lange Nieuwstraat. 'Dat komt nog eens bovenop de verschillen in temperament, karakter en opvoeding die er sowieso zijn. Omgaan met al die verschillen zorgt voor een rijkere opvoeding en levert sterkere volwassenen. Daarom is opgroeien in de Binnenstad een sterke start'.

Ze werkt al 40 jaar met de jongste bewoners van de Binnenstad. Eerst bij kinderopvang 't Springertje in het Regulierenklooster aan de Springweg, daarna bij speeltuin De Kleine Dom aan de Lange Nieuwstraat en nu dus bij 't Egeltje – ook aan de Lange Nieuwstraat. Ze heeft duizenden kinderen voorbij zien komen.

Bij de peuters zijn cultuurverschillen al merkbaar in de dagelijkse omgang: vinden ouders zelfstandig-

heid belangrijk? Bevorderen ze buitenspelen? Wat mag een kind wel/niet tegen een volwassene zeggen? Wat is aanvaardbaar als een kind boos is? Kan het delen? Maar ook: beheerst het kind de taal voldoende om aan te geven wat er in hem/haar omgaat?

Met name in de speeltuin (4 tot en met 12,5 jaar) werd Els geconfronteerd met de gemengde populatie. Ze herinnert zich een situatie waarin

klassenverschillen voor conflicten zorgden tussen kinderen uit de Zeven Steegjes en hoger opgeleide ouders uit de wijk.

Sommige kinderen gebruikten grof taalgebruik of scholden met ziektes. Daar werden ze door die groep ouders op aangesproken: die wilden dat niet horen. Dat standje pikten de kinderen uit de Zeven Steegjes dan weer niet.

'Ik riep beide groepen bij me. De kinderen klaagden: die mevrouw doet net of zij de baas van de speeltuin is. Maar dat is ze niet. De ouders klaagden: ze wilden geen lelijke woorden horen'.

Els liet de kinderen een oplossing

bedenken: ouders moesten voortaan bij de speeltuinleiding klagen, niet de kinderen aanspreken. En de speeltuinbezoekertjes moesten elke keer dat ze scholden, een klusje in de speeltuin doen. Het werkte.

Ze vindt dat voor alle Binnenstadskinderen geldt: de straat is niet van hen. 'Soms scannen ouders eerst de omgeving op gevaar: geen zwerfers? Geen spuiten? Het is moeilijk een balans te vinden. Maar het is ook heel belangrijk dat je als kind je jouw directe woonomgeving eigen maakt: daar kun je 10.000 avonturen beleven. Op de stoep krijten is goed voor je'.

Meer op pagina 4 >

ADVERTORIAL

Oproep Binnenstad030

Hallo, wij zijn er ook nog! Hoe herkenbaar is deze oproep bij veel Binnenstadbewoners. Met de oprichting van een Bewonersvereniging Binnenstad hopen wij (Binnenstad030) dat deze oproep tot het verleden behoort. Met de bundeling van bewonersbelangen uit straten, buurten en pleinen in een representatieve vereniging verwachten wij beter tegendruk te geven aan andere belangen-

groepen. Dat is ook hard nodig want de uitvoering van de Omgevingsvisie Binnenstad komt eraan. Ben jij actief in jouw woonomgeving of wil je actief worden: kom dan op 27 september naar Domplein 4. De avond begint om 10.00 uur in ruimte 102 bij DUMS. Graag aanmelden via Binnenstad030@gmail.com. Kijk voor meer informatie op binnenstadskrantutrecht.nl

JONG&OUD

HONKFAST – Ouders in de Binnenstad krijgen vaak te horen bij de geboorte van hun eerste baby: ‘Julie zullen nu wel gaan verhuizen’. Maar niet iedereen hoeft te vertrekken of wil uitwijken naar een andere wijk. Het centrum biedt ook kwaliteit om je kroost groot te brengen. Neem nu de Ridderschapstraat ...

De Wolvenbuurt: een kinderrijke, rustige bubbel met lieve burens

Frans Brugman, Karin Gerritsen, Paul en Nora. Foto's: Werry Crone

ELAINE VIS

In de 150 meter lange Ridderschapstraat wonen 16 jonge kinderen. De ooeivaar heeft nog drie adressen in zijn agenda staan dit jaar. Populair dus, om in de zijstraat van de drukke Wittevrouwenstraat/Voorstraat je kind op te voeden.

Frans Brugman en Karin Gerritsen willen niet weg uit de Ridderschapstraat waar ze wonen met Paul (5) en Nora (7). Ze willen en kunnen hier best oud worden. Frans: ‘Als je zelf kinderen hebt, merk je opeens dat er allemaal kinderen in de straatjes in deze buurt wonen’.

Karin ‘Het is redelijk rustig en het is fijn dat je alles bij de hand hebt:

Je leert hier elke vierkante centimeter gebruiken.

schoenmaker, bibliotheek, muziekschool, musea en cursuscentra. Wij kunnen de kinderen in ieder geval veel aanbieden hier in de Binnenstad. Het is, denken we, diverser dan in een buitenwijk, de kinderen komen met veel in aanraking. Voor buitenactiviteiten moet je soms wel het een en ander ondernemen en zontje Paul mist een tuin; wij gaan dan ook bewust op pad naar boerderijen, wandelen met de boswachter, naar de Botanische Tuinen. Maar bij slecht weer boffen wij dat wij een groot huis hebben’.

Karin is internist-nefroloog [nierarts, red.] en onderzoeker. In nauwe samenwerking met de Nierstichting ontwikkelt ze de draagbare kunstnier, die dit jaar voor het eerst in patiënten getest gaat worden. Met de fiets gaat ze naar het UMC. ‘Ook werk ik graag op flexplekken in cafeetjes in de buurt’.

Frans werkt als neuroloog in Amsterdam en reist met de trein. Sinds zijn recente wisseling van werkplek zijn er tenminste voor hem geen nacht- en weekenddiensten meer. Alleen voor Karin. Beiden verzuchten dat het sindsdien iets makkelijker is geworden om de weekplanning rond te krijgen dan in

eerdere jaren.

Aanvankelijk woonden ze na hun studie op een van de bovenwoningen hier. In 2016 konden zij ook het naastliggende pand kopen. Beneden is nu een ruime garage met achterin een geluidsdichte muziekoefenruimte. Frans speelt verschillende muziekinstrumenten, waaronder gitaar, trompet en piano in verschillende bands.

Op de eerste verdieping ontwierpen zij een meer dan gemiddeld ruime L-vormige kamer met open keuken en aangrenzend balkon en dakterras. En helemaal boven is ook een groot dakterras omzoomd door bakken met siergrassen.

Achter het huis op het binnenterrein is het groen en stil. Op het aangrenzende deel van de Plompetersgracht zijn grotendeels de kantoren nagenoeg onbewoond.

Frans: ‘Wij hebben geluk gehad dat wij op de plek waar wij al woonden konden uitbreiden’. Karin: ‘Vroeger, toen wij op de bovenwoning woonden en geen garage hadden, moesten wij de kindervagen de steile trap opslepen. Het onderstel hingen wij dan aan een haak in het gangetje. Je leert echt elke vierkante centimeter goed gebruiken’.

Een minpunt komt op tafel. ‘Het is wel lastig om met kleine kinderen in de ochtendspits de Wittevrouwenstraat en dan weer de Nobelstraat over te steken op weg naar school. Misschien een klaarover, dat zou een oplossing kunnen zijn’.

Ook Mike Havekotte, doelman van TOP Oss, vindt het heel druk op de Wittevrouwenstraat. ‘Verder is het een heel stil buurtje, je kunt hier twee uur achter het raam zitten en er komt geen auto langs’.

Samen met Rowan, die uit Amsterdam komt en er nu nog werkt, wonen zij op de benedenhoekwoning van de Ridderschapstraat en Molenstraat. Van buiten lijkt het een klein appartementje, maar door de verbouwing in 2021 verlies je dat

Alles heb je bij de hand: bieb, muziekschool, musea.

gevoel meteen als je eenmaal binnen staat. De ruimte is perfect benut en aan de achterzijde is een kinderkamer bijgebouwd.

Mike reist de komende twee voetbalseizoenen bijna dagelijks naar het zuiden. Nu zit hij ontspannen op de bank met zijn drie maanden oude dochtertje op schoot.

Een oudere straatbewoner berichtte vorige maand in de buurtapp: ‘Achter een raam zag ik opeens een babytje’. Meteen daarop vielen de kaartjes en felicitaties in de bus. Een bejaarde overbuurvrouw kwam een boekje brengen’.

Rowan: ‘Utrecht is echt een studentenstad, een heel ander type mensen. Ze zijn vriendelijker, zegen gedag. In Amsterdam denken ze meteen: wat moet je van mij?’

Mike: ‘En wat wij heel leuk vinden is met Koningsdag, wij zitten er middenin. Wij wandelen veel door de stad en laatst stonden wij opeens op de Lange Rozendaal. Dat lied van Berkien zing ik altijd heel hard mee, maar ik wist niet dat dat hier in de wijk lag’.

Rowan: ‘Als er gezinsuitbreiding komt dan moeten wij natuurlijk wel verhuizen, maar voorlopig blijven wij hier’.

Mike Havekotte, Rowan van Mieghem en Maevi Havekotte.

Ard Wallast, Leonoor Vesseur, Tijs en Joppe

In de Ridderschapstraat zijn twee opgangen naar scholen, een kinderdagopvang, een dagcafeetje en vijf studentenhuizen. Naast de poort, de achteringang van de school op de Wittevrouwenkade wonen Ard Wallast, Leonoor Vesseur, Tijs (4) Joppe (2). In september wordt het derde kindje, een meisje, geboren.

Leonoor: 'Toen ik zwanger was van de derde zeiden mensen: ooh, nu gaan jullie zeker verhuizen'. Maar hun vier verdiepingen tellende huis met verrassende indeling en lichtinval, de balkons en tuin gaan ze niet verlaten. De jongens hebben boven een eigen kamer. Beneden, in het souterrain, ligt een appartementje dat zij verhuren.

Ard: 'Voor ons is het leuk om andere kinderen in de straat te hebben, een mooie mix tussen gezinnen, studenten, oudere mensen en beginnende stellen. Ik vind het een goede mix die het voor ons juist leuk maakt om hier te wonen'. Leonoor: 'Bij vriendinnen in een

Nadeel is: de Voorstraat en Wittevrouwenstraat zijn druk.

Vinexwijk denk ik wel: makkelijk ze kunnen zo de straat oprennen en er zijn veel kleintjes. Maar de dynamiek is anders, meer van hetzelfde'.

Tijs en Joppe spelen in de Torteltuin of het speeltuintje achter de Molenstraat. Soms met de loopfiets naar het Wolvenplein en dan van de helling bij de ingang afroetsjen. Af en toe leggen vrienden hun boot aan bij de Wittevrouwenkade en kunnen ze een stukje meevaren. Als ze op straat met de kinderen voetballen komen de andere ouders ook vaak met hun kroost.

Het verkeer is wel lastig; de Wittevrouwenstraat, de Voorstraat zijn drukke straten. Dus dat is wel

even oppassen voor de kinderen. 'Wij gaan nu altijd nog wel even mee naar buiten als ze met andere kinderen gaan spelen in onze straat, de drukke Voorstraat is te dichtbij'.

Ard werkt als jurist bij een Amerikaans autobedrijf in Amsterdam. Leonoor houdt zich als stationsontwikkelaar bij NS Stations bezig met de bouw en verbouwing van stations. 'Voor mij ideaal, ik fiets 5 minuten naar mijn werk, fijn om in de Binnenstad te wonen. Nee, ik was niet betrokken bij de bouw van Utrecht Centraal, toen werkte ik daar nog niet'.

'Goed beleid van Utrecht dat iedereen op de fiets moet, maar al die fietsen in de stad is voor Utrecht ook

een grote opgave. Ik moet eigenlijk zelfs gaan lopen naar het station, maar omdat ik de kinderen moet wegbrengen is dat lastig'.

Ard en Leonoor gaan regelmatig samen uit eten en drinken vaak koffie buiten de deur. Leonoor lacht: 'Er is ook een grote koffiedichtheid in de stad'. Als ze ergens heen gaan passen de studenten die naast hen wonen op. Ard: 'Superhandig natuurlijk, en zo blijf je ook goed contact met elkaar houden'.

'Het is fijn wonen in deze gemengde straat met veel kinderen. Als je in de avond de brug bij de Plompstorengracht overgaat kom je echt in een rustige bubbel terecht'.

Waar is de Gruffalo dan? Foto: Gert-Jan Peddemors

Els Korsten, tientallen jaren begeleider van Binnenstadsjeugd

‘De kinderen bedenken iets, ik sluit vervolgens daarbij aan’

JONG&OUD

> Vervolg van voorpagina

ZEER ERVAREN – 23 jaar heeft Els Korsten in speeltuin De Kleine Dom aan de Lange Nieuwstraat gewerkt. ‘Een gouden tijd. We waren vaste krachten met jaren ervaring: naast mij Han, Petra, Bart. We waren verbonden met de wijk en met de kinderen’.

Ze maakten de kinderen mee vanaf de wandelwagen en zwaaiden ze uit als ze 12,5 waren. De speeltuin-medewerkers zagen ze later met hun eigen kroost terugkomen.

Kinderboot

Er was bezetting, geld en tijd voor de kinderboot op de gracht, Sint Maarten of de kampeernacht ter afsluiting van de zomervakantie. Nu wordt de enige bemenste speeltuin in de Binnenstad gerund door een coördinator die vrijwilligers aanstuurt. ‘Pedagogisch beheer van een speeltuin is een bijzonder vak. De vrijwilligers doen hun best, maar je inzet is anders als je er elke week fulltime staat. Je verbondenheid met de wijk is anders’.

Nu ligt de focus op toezicht houden, samen knutselen, zorgen dat de speeltuin veilig en schoon is. In het verleden was De Kleine Dom meer een derde opvoeder. ‘Met ons deelden kinderen dingen die ze aan anderen niet kwijt konden. Of wilden. De Kleine Dom was een minimaatschappij, waar iedereen het met elkaar moest zien te stellen’.

Chips en cola

Straf lost niets op. Kinderen hebben recht op een tweede kans. En een derde. Een voorbeeld. De wijk-agent meldde: er was een fiets met

boodschappentassen gestolen. ‘Ik zag in de speeltuin kinderen met chips en cola. Dat hadden ze anders nooit’. Ze sprak ze aan: of de jongens een klusje voor haar wilden doen? Een buurvrouw was een fiets kwijt, misschien was die wel gestolen. Wilden ze helpen zoeken?

De fiets was snel gevonden, de jongens kregen een ijsje. ‘Toen voelden ze zich rot. Twee dagen later biechtten ze op dat zij de fiets hadden gestolen. Ze wilden enkel chips en cola – de zaak was groot geworden, daar baalden ze van’.

Els deed haar opvattingen over werken met kinderen op bij haar allereerste baan, bij kinderdagopvang ‘t Springertje. ‘Mijn eerste jaar heb ik vooral de kunst afgekeken: ik kwam van de mbo sociaal-cultureel werk en wist weinig over het jonge kind’.

Ze ontdekte twee typen leidsters: ontwikkelingsgericht of opbrengstgericht. De eerste doet iets samen met de kleintjes, de ander bedenkt iets wat de kinderen uitvoeren. ‘Dan maken alle kinderen dezelfde sinterklaas’.

Klok Domtoren

Haar filosofie werd, zowel met kleine als met grote mensen: dingen met hen doen die aansluiten bij hun behoeften, belangstelling en bij wie ze zijn. ‘Daarbij moet ik me open en zonder oordeel opstellen; ik mag wel vragen stellen en mijn ervaring delen’.

Tegenwoordig werkt ze bij ‘t Egeltje, peuteropvang achter de speeltuin met een honk en een buitenruimte. Met bankjes, gras, struiken, bloemen en bomen plus

Met buitenspelen doe je ruimtelijk inzicht op en leer je het verschil tussen hard en zacht. De kleuren pik je zo op: gras is groen. Maar modder ...?

tegels waar kinderen kunnen rennen en fietsen. Ze wandelen door de heemtuin van het Waren-dorfterrein; als de Domklok 12 uur aangeeft, begint de lunch.

De peuters van 2,5 tot 4 jaar – zo’n 20 tot 35 per jaar – kunnen een halve dag tot drie halve dagen komen. ‘t Egeltje biedt voorschoude educatie: kleintjes leren dan delen en samen spelen, maar ook het dagprogramma volgen en zelfstandig zijn. Daarnaast breiden ze hun woordenschat uit en door samen te ontdekken en ervaren, ontwikkelen ze hun motorische vaardigheden en leren over natuur. Ook spelen ze gewoon en zingen liedjes.

Alles kan een kind uitnodigen om de wereld te ontdekken en zich te ontwikkelen, vindt Els. ‘Met buitenspelen doe je ruimtelijk inzicht op en leer je het verschil tussen bijvoorbeeld hard en zacht. De kleuren pik je zo op: gras is groen. Maar modder ...?’ Het contact met thuis is belangrijk

voor haar werk, daarom vindt ze het jammer dat ze geen uren meer krijgt voor huisbezoek. ‘We weten nauwelijks waar kinderen wonen. Een klein meisje hier wil niet met Duplo spelen, alleen met Lego – dat eigenlijk voor grotere kinderen is. Wat blijkt? Ze heeft grote broers...’.

Elke week leert ze, met haar collega’s Kanar Ali en Natasja van Eijk, de kinderen tien nieuwe woorden – die geven ze de ouders door. Via een ouderportal waarin ook staat welke liedjes ze zingen of welke prentenboeken ze behandelen.

Korsten ziet nog steeds de gevolgen van de coronaperiode. ‘De kinderen waren veel thuis, terwijl hun ouders achter een scherm zaten. Daarom duurt wennen aan een vreemde omgeving soms langer. Ze hebben minder ervaring met buitenspelen, met de omgeving ontdekken, hun motoriek is slechter omdat ze minder hebben gefietst of geklommen. Sommigen zijn gewend dat ze als derde volwassene werden aangesproken’.

Korsten benijdt de ouders van vandaag de dag niet. ‘Vooral degenen die ooit in Utrecht zijn gaan studeren en zijn blijven hangen. Ze zijn klein behuisd op hun droomplek, maar met zo weinig gezinnen met kinderen in de buurt moeten ze het allemaal zelf uitvinden. Zonder steun van anderen. De grootouders wonen elders, komen misschien één dag per week oppassen. Waardevol, maar niet in het leven van alledag. Opvoedadviezen halen ouders dus uit boeken. Of van internet, waar alles mooier wordt voorgesteld dan de werkelijkheid’.

NIEUWS

> Vervolg van voorpagina

Nieuwegracht-Oost telt relatief weinig kinderen

INEKE INKLAAR

Kijkend naar de percentages kinderen onder de bevolking van de Binnenstad, blijkt dat vooral het Museumkwartier het grootste aandeel kinderen onder de bevolking telt.

Zo is het percentage kinderen op of rond de Nieuwegracht-Oost hoog met 8,5 procent. Andere subbuurten met een relatief hoog percentage kinderen zijn de Geertebuurt (8,1 procent) en de Springweg en omgeving (8 procent). De Breedstraatbuurt en de Wolvenbuurt, getalsmatig in de meerderheid qua aantal minderjarigen, scoren als het gaat om het percentage kinderen lager met 5,7 procent.

In de hele stad is het percentage kinderen 19,2 procent. Waarom zo weinig bij ons? In het centrum wonen veel 18-34-jarigen. Deze groepen – studenten en afgestudeerden – vormen net iets meer dan de helft van de Binnenstadsbevolking.

Baby's

In de Binnenstad dus veel twintigers, een groep die meestal nog niet aan kinderen begint. Maar ook veel dertigers, die doorgaans aan kinderen beginnen. Alleen niet als ze hoog opgeleid zijn, zoals hier. Die vrouwen beginnen jaren later aan kinderen, meldt het CBS. En ze krijgen er minder.

Aantal baby's vorig jaar:
Hooch Boulandt

21

Lange Nieuwstraat e.o.

19

Breedstraatbuurt/
Wolvenbuurt

15

Hoe zit het dan met de jonge aanwas? In de Binnenstad worden heel weinig baby's geboren: 105. Dit is slechts een klein deel van de stedelijke ‘babyboom’. In de tien wijken samen kwamen vorig jaar 4330 kleintjes ter wereld.

In welke Binnenstadsbuurten werden dan vooral baby's geboren? Op Hooch Boulandt zagen vorig jaar 21 kleintjes het daglicht. Lange Nieuwstraat e.o. kreeg toen 19 nieuwe inwonertjes; in de Breedstraatbuurt/Wolvenbuurt arriveerden 15 baby's.

Stellen vinden de Nobelstraat e.o. ongeschikt vinden om een gezin te starten. Daar signaleert de Utrechtse database niemand met een baby.

De bevolkingsprognoses zijn optimistisch over de toename van het aantal kinderen in onze wijk. De database Utrecht in cijfers kijkt vooruit naar 2040, als de Binnenstad naar verwachting 29.820 inwoners zal tellen – 10.000 meer dan nu.

Het aandeel kinderen onder de Binnenstadsbevolking is dan groter, zijn de verwachtingen. Is nu slechts 5,5 procent van de centrumbewoners tussen de 0 en 18 jaar, dan kan dat percentage oplopen tot 9,5 procent.

JONG&OUD

‘De Binnenstad is dorps, gezellig en overzichtelijk’

STADSE OPVOEDING – Mori van den Bergh (kinder- en jeugdpsychiater) en Joachim Baan (creatief directeur) kozen er welbewust voor om hun kinderen Birk, Ard en Yoko op te voeden in het Museumkwartier.

Interviews: Ineke Inklaar. Foto's: Luuk Huiskes

YOKO (7)

‘Ik zou nergens anders willen wonen. De bloemen aan de lantarenpalen vind ik erg mooi.

De houten speeltuin [bij het Centraal Museum] vind ik leuk, maar ook die achter de kerk [in de Zeven Steegjes]. Met een vriendin heb ik een keer op straat gezongen. Het geld was voor de Dierenambulance. Toen zei iemand dat we wel engeltjes leken’.

MORI (43)

‘We wonden eerst in Lombok, maar hebben bewust voor de Binnenstad gekozen. Het is hier

dorps, overzichtelijk en alles is op loopafstand – ook het station. Je zit daarnaast middenin de geschiedenis. We vinden het waardevol dat onze kinderen stadsdingen meekrijgen, zoals Sint Maarten en de Pride. De kinderen hebben vriendjes en vriendinnetjes in de hele stad en zijn gewend aan fietsen. Voor bezoek met een auto is de Binnenstad soms lastiger bereikbaar’.

ARD (9)

‘Ik vind dit een fijne straat, zeker als ik het vergelijk met die van een vriendin die ergens anders in Utrecht woont. Er zijn hier weinig auto's. Wij hebben trouwens wel het knuste huisje van de Geertestraat. Ik mag al alleen naar de Oudegracht. Eén keer ben ik zelf van de Vrije School naar huis gefietst, toen kwam ik mijn moeder op de Lange Nieuwstraat tegen’.

JOACHIM (44)

‘Dit is een mooie plek, met historie. Op de bovenste verdieping kijken we

op de Dom. Van hieruit kun je ‘even’ naar de film, ‘even’ naar het Spoorwegmuseum en kanoën op de gracht. Alles is befietsbaar. We kennen de hele straat, als we door de stad lopen komen we altijd wel iemand tegen die we kennen. Het is een witte wijk, het enige wat we hier missen is de energie vanuit culturele diversiteit die we kennen uit Lombok’.

BIRK (14)

‘De Binnenstad is een fijne plek om te wonen. Ik ga met m'n vrienden hangen in Hoog Catharijne of naar de bioscoop. De Albert Heijn in de Twijnstraat is dichtbij. Mijn moeder zegt dat ik daar Milkarepen koop, *but I'm innocent*. Alleen vind ik het ver fietsen naar de Stichtse Vrije School in Zeist en naar Sporting waar ik voetbal’.

JONG&OUD

FAMILIEBEDRIJF – Soms zijn jong en oud aparte werelden, dan leven de generaties langs elkaar heen. In een familiebedrijf, waar de zaak van ouder op kind overgaat, is dat anders. Soms loopt dat niet zo lekker (zie kader), maar in de hoedenzaak aan de Bakkerstraat gaan vader Francesco en zoon Yannick ontspannen met elkaar om.

Hoeden- en pettenwetenschap: al een eeuw van vader op zoon

Francesco Baldi (rechts) is de derde generatie van de hoedenzaak in de Bakkerstraat.
Foto: Luuk Huiskes

maat zomerhoed wilde hebben, kon ook tevreden onze winkel uit lopen'.

Klein toneelstukje

Francesco: 'Hoeden geven een warm gevoel. Het heeft iets nostalgisch, je zet een ander beeld van jezelf neer. Je grijpt terug naar een minder onzekere tijd. Hoeden en petten passen blijft altijd een klein toneelstukje. En het is veel minder modeafhankelijk dan 'fast fashion'. Bovendien kan iedereen zich wel een hoofddekseel veroorloven, het is een kwestie van persoonlijke smaak en prioriteit. Zo verkopen we er nu meer als bescherming tegen de felle zon. De verhouding man/vrouw is overigens ongeveer fiftyfifty'.

'We vieren ons 100-jarig bestaan met een groot feest in het Spoorwegmuseum, in jaren 20-stijl. Dan kijken we met dank en trots terug op onze ouders en (over) grootouders, hoe zij deze zaak hebben opgebouwd. Er zijn niet veel van dit soort speciaalzaken, ongeveer acht, in de grotere steden. De winkels met alleen zwarte en donkerblauwe dameshoedjes in de Bible Belt vormen een apart verhaal'.

We kijken nog even rond, Charles past een pet, Luuk maakt de foto. Vriendin Tamara voegt zich bij vader en zoon Baldi. Zal Yannick de vierde generatie worden van dit gezonde en unieke familiebedrijf?

ERIK VAN WIJK & CHARLES CROMBACH

FAMILIEGESCHIEDENIS – 'Wisten jullie dat er in de Bakkerstraat wel vijf hoedenzaken waren, toen mijn oma Trees Abelmann hier in 1923 begon?' De mode verandert snel, maar dat hadden we toch niet gedacht, in deze korte winkelstraat.

Francesco Baldi vertelt met smaak, zijn zoon Yannick - met modieuze pet - staat naast hem te luisteren. 'Iedereen had een hoed of pet op. Kijk maar naar foto's van een voetbalwedstrijd in de oorlog. Hoeden op de zittribune, petten op de staantribune. Zonder hoed of pet ging je de deur niet uit! Tegenwoordig is er geen standsverschil meer, ze worden naar eigen voorkeur door elkaar gedragen'. De zaak bestond onlangs 100 jaar.

Gestrekt been

We kijken bewonderend om ons heen. Ruim 6000 hoofddekseels, uiterst efficiënt opgestapeld in een relatief kleine ruimte. Herenhoeden en petten in de schappen, dameshoeden per kleurgroep opgehangen in de lucht.

'Het gaat goed tussen ons, het

voelt vertrouwd en ontspannen. Ik weet dat Yannick - als hij de zaak later al gaat overnemen (met zijn studie commerciële economie moet hij eerst maar ergens anders ervaring opdoen) - het anders zal aanpakken. Ik ging er tegen mijn pa met gestrekt been in. Die kon moeilijk loslaten, met zijn wat autoritair getinte Siciliaanse bloed.

Ik laat mijn zoon vrij in zijn keuze. We kunnen goed overleggen. Eigen familie voelt vertrouwd, al

We vieren ons 100-jarig bestaan met een groot feest in het Spoorwegmuseum, in jaren 20-stijl.

moet ik zeggen dat ik uitstekend personeel in huis heb'.

Yannick vertelt dat hij zich in ieder geval meer op e-commerce zal gaan richten. 'Ik ga niet zes dagen in de winkel staan wachten tot er klanten komen. We hebben een goede website, die ik ga uitbouwen. We hebben klanten uit heel Nederland. Daar houden we ook een grote voorraad voor aan. Die klant uit Coevorden, die in november een gewoon grote

Familieruzie komt in de beste kringen voor

De Binnenstad telt diverse familiebedrijven, waar ouder en kind samen in de zaak werken. Tussen de beide generaties was er soms sprake van gevoeligheden. Een viertal voorbeelden: 'Mijn zoon komt hier weinig, doet vooral de inkoop en de boekhouding. Hij houdt mij daar buiten, ik houd in de winkel maar de wacht'. 'Jongeren missen de hier vereiste allround handvaardigheid, zij zitten liever achter hun laptop. Mijn dochter had de zaak misschien nog wel willen overnemen, maar mijn schoonzoon bleek echt twee linkerhanden te hebben'. 'Mijn ouders hadden de verkoop van dit pand nodig voor hun pensioen. Onze klanten zijn best

teleurgesteld dat ik de zaak niet overneem, omdat ik goed ben in het bedenken van praktische oplossingen. Maar het is niet anders, kan er ook moeilijk over praten'.

'Mijn moeder wil niet in de krant en zeker niet op de foto. Ja, we zijn heel verschillende persoonlijkheden. Sorry voor het afblazen van het interview'.

Wereldspelers

Ook bij de grote familiebedrijven - soms zelfs wereldspelers die al decennia bestaan - is opvolging en samenwerken van generaties soms heikel. Hoe dan ook een onderwerp voor onderzoek en advies.

Denk aan Bavaria (familie Swinkels) Jumbo (Van Eerd), Van Oord (waterbouw), Sligro (familie Slippens), scheepsbouw (familie Damen), Heineken.

Ze vormen vaak de gezonde kern van ondernemend Nederland. Met veel oog voor continuïteit, langetermijninvesteringen en bestendige klantrelaties. Geen last van aandeelhoudersactivisme of 'kwartaalresultaat' via de beurs. Maar wel vaak behept met relationele problemen in de familiesfeer. Soms irrationeel en dus lastig te hanteren. 'Waarom kan mijn zoon niet in de directie en kan ik mijn aandelen niet te gelde maken, terwijl onze neef er een puinhoop van maakt?' Bij advisering over opvolgingsvragen in een familiebedrijf is het vaak twee stappen vooruit en weer één stap achteruit. Waarbij de belangrijkste beslissingen vaak op zondag aan de keukentafel worden genomen.

Jos en Josje hebben het naar hun zin, zo vlak bij de Jacobikerk. Foto: Iris Tasseron

JONG&OUD

Oudere jongeren genieten van 'petit Florence'

MARIJKE REER

REURING – Jos Koomen (76) en Josje Tielens (75) zijn 20 jaar geleden vanuit Tuindorp naar de Breedstraatbuurt verhuisd. Josje: 'Het was daar zo vreselijk saai. We hadden behoefte aan wat reuring'.

De reacties op het plan van verhuizen naar de Breedstraatbuurt waren niet mals. Het is toch een achterbuurt. Ze hadden toch een heel mooi huis en een mooie tuin?

Dat klopt, maar er ontbrak het een en ander in Tuindorp. Winkels, horeca en culturele instellingen zitten immers in de Binnenstad. Jos: 'Alles is te voet bereikbaar en dat is toch een prettig idee als je wat ouder wordt'.

Dat ze kozen voor de Breedstraatbuurt kwam

Stel je voor dat ik daar mag wónen! Zo liep ik rond. Het leek mij het summum van gelukzaligheid.

doordat Jos een verkoopbord aan hun huidige bovenwoning zag hangen. Hun makelaar had die woning echter niet in zijn aanbod, hij vond de woning te duur in deze (achter) buurt. Ze wisten zéker dat ze daar graag wilden wonen. Met de verkopende makelaar van het pand zijn ze verder gegaan. Het huis was net gerenoveerd. Sinds het vertrek van de prostituees in de Hardebollenstraat is de buurt enorm opgeknapt. Jos: 'Ons straatje is nu zó ontzettend mooi'.

Eén dag eerder verliefd

Jos en Josje zijn vanwege hun studie ooit naar Utrecht verhuisd. Jos heeft later aan de Universiteit Utrecht bij Farmacologie gewerkt,

Josje kwam als docente Frans op het Stedelijk Gymnasium terecht. Zij hebben elkaar bij studentenvereniging Veritas aan de Kromme Nieuwegracht ontmoet.

Josje was één dag eerder verliefd op Jos dan Jos op Josje. Zij werden een stel en Josje raakte zwanger van een jongen. In die periode woonden ze op een etage in de buurt van het Wilhelminapark. Zij wilden hun zoontje in een rustige, groene buurt laten opgroeien. De keuze voor Tuindorp was gemaakt. Daar hebben ze 28 jaar gewoond. Jos: 'We hebben daar een hele fijne tijd gehad, hoor. We verhuurden de zolder aan studenten. Dat was altijd leuk. Met een aantal zijn we nog bevriend'.

Josje heeft altijd graag in de Binnenstad willen wonen. Lopend langs de grachten dacht ze vaak: stel je voor dat ik daar mag wónen! 'Zo liep ik rond. Het leek mij het summum van gelukzaligheid'. Ze wonen niet aan een gracht, maar vinden aan de Loeff Berchmakerstraat wel hun gelukzaligheid.

Op hun balkon staan mooie, bloeiende planten en ze kijken uit op de Jacobitoren uit 15e eeuw. Jos: 'Het is net *petit Florence*. Ik ben me hier héél erg thuis gaan voelen'.

'Horeca steunen'

Naast de schoonheid van de Binnenstad, is het culturele aanbod in de buurt voor hen belangrijk. Josje: 'Het is toch heerlijk om in de ochtend te bedenken of je naar de film of een lunchconcert wilt gaan? Je hoeft niet je fiets te pakken, want alles is op loopafstand'.

En de terrassen niet te vergeten. Er liggen er twee om de hoek. Toen Josje nog op school werkte, ging ze na thuiskomst meteen het terras op. Dat had je niet in Tuindorp. Jos: 'We willen graag een steentje bijdragen aan de horeca'.

Deze twee oudere jongeren hebben het heerlijk naar hun zin in de Binnenstad. En ze genieten van de diverse ontmoetingen. De verhuizing van 20 jaar geleden was een perfecte zet. Jos: 'We hebben wat aanpassingen gedaan, maar we blijven hier wonen totdat het niet meer kan'.

Josje loopt na het interview mee naar de voordeur. Ze kijkt vanuit de deuropening naar het terras en zegt: 'Zit daar Kees niet? Daar ga ik zo een praatje mee maken'.

Jong & oud

Als kind logeerde ik bij oma en opa. Ik speelde in hun tuin terwijl zij die verzorgden. We keken vanuit de woonkamer naar het eerste verkeerslicht in de stad.

Nu speelt een kleinkind met mij. We liggen samen, oog in oog, bij haar thuis op de grond. Zij gooit speeltjes alle kanten op en we kraaien onze eigen taal. Ik ga erin op. We zijn als kinderen onder elkaar.

Geleidelijk ontstaat een verhaal. Alles krijgt een naam en een betekenis. Ze groeit en wordt zelfstandiger. We zitten vaker aan tafel en het contrast tussen jong en oud wordt steeds voelbaarder.

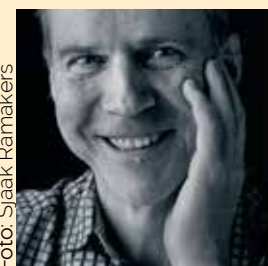

Foto: Sjaak Ramakers

Harrie
Thewessem

JONG&OUD

Een slimme oudere is op z'n toekomst voorbereid

MARIANNE COOPMANS

TEKORT AAN ZORG – Het aantal bewoners van 65 jaar en ouder neemt in de Binnenstad sneller toe dan elders in Utrecht. Die toename betreft vooral de groep 75-plussers en de alleenstaanden onder hen. Er is niet alleen sprake van vergrijzing maar ook (of juist) een groeiend tekort aan zorg. Hoe gaan we met dit probleem om in de Binnenstad?

'Wonen en zorg wordt zeker een probleem in de Binnenstad', zegt Loes de Vries, bestuurder van het Bartholomeus Gasthuis aan de Lange Smeestraat. 'Dat komt doordat van mensen verwacht wordt dat ze langer thuis blijven wonen en de vraag naar wonen met of zonder zorg harder groeit dan het aanbod'.

Het Gasthuis is bezig uit te breiden met tien woonzorgappartementen, maar dat is niet voldoende om de toenemende vraag naar zorg op te vangen. Er staan nu bijna 100 mensen op de wachtlijst.

Moet er dan niet een tweede Bartholomeus komen? 'Zelf zullen we geen tweede vestiging openen. Bartholomeus is al ruim 650 jaar een begrip in Utrecht. We willen op een eigentijdse wijze trouw blijven aan onze historische doelstellingen. Ons gasthuis biedt op kleinschalige wijze huisvesting, goede zorg en maatschappelijk welzijn aan ouderen. Dat willen we zo houden'.

Wat kunnen bewoners zelf doen?

Het kan niet vaak genoeg worden gezegd: denk tijdig na hoe en waar je later wilt wonen en neem op tijd maatregelen. Praat met anderen in je omgeving over ouder worden in de Binnenstad. Welke creatieve oplossingen zijn er om – met zorg – thuis te blijven wonen? Denk aan een grannyproject, waarbij oma of opa wordt geadopteerd. Of denk over splitsing van je woning en geef ruimte aan een jongere, die tevens je maatje wordt. Overweeg woningruil.

Ook kun je hospes/hospita worden. Met het verhuren van een zolderkamer of nooit meer gebruikte studeerkamer draagt een oudere bij aan het oplossen van de kamernood. 5881 verhuurbrenst is jaarlijks belastingvrij. Misschien dat het contact wat meer kan worden dan 'dag' zeggen op de gang. Het bedrijf Hospi Housing heeft in Utrecht al 100 matches geregeld.

Joehoe, gemeente!!

De vraag blijft: is de Binnenstad ingericht op ouderen die langer thuis blijven wonen en is er voldoende beleid? Het gaat immers niet alleen over een geschikte (aangepaste) woning en een veilige woonomgeving, maar ook over voldoende zorg aan huis en mogelijkheden voor ontmoeting. Al in 2009 constateerde de gemeente in het *Wijkakkoord Wonen-Welzijn-Zorg Binnenstad* dat er op genoemde punten verbetering moet komen. Het akkoord werd opgesteld nadat de Actiegroep Seni-

oren Actief in de Binnenstad destijds aandacht vroeg voor de oudere Binnenstadbewoners.

Ten tijde van het Wijkakkoord kende de provincie Utrecht het project *Uw huis, uw toekomst*. Doel: aanstaande ouderen stimuleren tijdig maatregelen te nemen om lang in de eigen (koop)woning te kunnen blijven. Veel mensen redeneren namelijk dat ze altijd nog kunnen verhuizen – dat valt tegen, zie kader – of dat er wel een traplift kan komen.

Voordeel voor gemeenten is, dat het beroep op de WMO niet te groot wordt. De proef heeft materiaal opgeleverd hoe gemeenten zo'n project kunnen starten. Een draaiboek ligt klaar.

Vijftien jaar later blijkt er weinig van de verbeterpunten terechtgekomen. Bij een van de Annen, de geuzennaam voor de twee oudere dames die het initiatief namen voor Senioren Actief, is de teleurstelling nog altijd groot. Kortom, van de gemeente valt niet veel te verwachten.

Nabuurship

Goed contact met de burens of de mogelijkheid anderen te ontmoeten, kortom: sociaal contact, is een belangrijke voorwaarde om zelfstandig te kunnen blijven wonen. Uit onderzoek is bekend dat de sociale cohesie afneemt, vooral in de grote steden.

Gehoord bij Inde3Krone: 'Je kunt hier doodgaan zonder dat iemand het merkt', zegt iemand. 'Als je ouder wordt, ben je steeds meer aangewe-

zen op je burens, want de kinderen wonen niet om de hoek. Maar in de Binnenstad ken je de burens vaak niet. Of het zijn jongeren, die niet zo'n behoefte hebben aan burenscontact'. Een ander: 'Je moet de Binnenstad niet helemaal offeren aan de horeca of andere commerciële voorzieningen, want dat gaat ten koste van het sociale weefsel in een buurt'.

Zonder sociale contacten of ontmoetingsplekken ligt vereenzaming dan op de loer. Volgens Loes de Vries van het Bartholomeus Gasthuis zijn er wel voorzieningen en vrijwilligers die hier op letten. 'Maar het aantal beschikbare vrijwilligers is beperkt en we moeten veel meer samenwerken'.

Met het project 'Barth in de Buurt' heeft het Gasthuis het initiatief

Foto's: Ton Verweij

JONG&OUD

Als je in e

TON VERWEIJ

HUIS AANPASSEN – In de Binnenstad wonen veel ouderen en die willen daar graag blijven, ook als het fysiek of geestelijk wat minder gaat. Want in de Binnenstad verpieter je niet gauw: er is altijd reuring. En er is veel te beleven – ook op cultureel gebied. Als je dat eenmaal gewend bent, wil je dat niet missen. Net zo min als de kennissenkring in de buurt. Hoe te blijven wonen op de eigen vertrouwde plek?

De overheid propageert dat ouderen langer zelfstandig thuis blijven wonen, maar dat moet wel kunnen. Hun woning hebben ze veelal tientallen jaren geleden betrokken, maar die is nu minder geschikt. Ook zorg aan huis kan lastig zijn.

Hordelopen over de Binnenstadsstoepen

Ook de woonomgeving moet levensloopbestendig zijn. Denk daarbij bijvoorbeeld aan brede voetpaden zonder obstakels, goede overstekplaatsen waar het verkeerslicht niet te snel op rood springt, voldoende verlichting en zitbanken, genoeg parkeerplaatsen voor minder mobiele personen en aansluiting op vlot en frequent openbaar vervoer.

De zogeheten *shared spaces* – zowel voor auto's als fietsers en voetgangers – zijn ouderen een doorn in het oog. De situatie op Domplein en Mariaplaats ervaren ze als onveilig.

Ook de anarchie in het verkeer is een probleem

voor ouderen. Velen houden zich niet aan verkeersregels en lopen, fietsen en scheuren alle kanten op – tegen de richting in op de gracht, niets ziend want telefoon in de aanslag, niets horend want oortjes in. Een oudere: 'Ik ken bijna niemand van mijn leeftijd die in de Binnenstad durft te fietsen. Het kan wel zijn dat het niet van deze tijd is om het over handhaven te hebben, maar dan is dat het resultaat'.

Fietsen, uitstallingen en reclameborden op de stoep belemmeren daarnaast de route voor mensen met een rollator, rolstoel of kindervan. Hoewel deze obstakels verboden zijn, handhaaft

de gemeente niet. Dit druist in tegen het gemeentemotto 'Utrecht wil een stad zijn waar iedereen mee kan doen en waar we niemand buitenluiten. Een inclusieve (toegankelijke) stad. Alle Utrechters, met of zonder een beperking, moeten alle gebouwen, de openbare ruimte en dienstverlening kunnen gebruiken'. Ook houdt de gemeente zich hiermee niet aan het VN-verdrag *handicap*. Daarin beschrijven de Verenigde Naties de rechten van mensen met een beperking en bepaalt zo dat deze bewonersgroep niet op voorhand mag worden buitengesloten.

Bij bouwplannen in de Binnenstad (maar ook elders) moet meer worden gedaan voor levensloopbestendig bouwen.

Links: handwerken in De Sjuut. Foto: Gert-jan Peddemors
Boven: samen eten bij Inde3Krone. Foto: Luuk Huiskes

genomen om met partners, zoals het Buurtteam, welzijnsorganisatie DOCK en Handjehelpen te komen tot een ondersteuningsstructuur in de wijk. Bedoeling is om het 'na- buurschap' te versterken. Zie voor meer informatie pagina 14.

Parkeerkosten

Een ontwikkelingen die het zelfstandig blijven wonen ook kan belem-

Je kunt hier doodgaan zonder dat iemand het merkt.

meren is de nieuwe parkeerapp *Mijn parkeeractie* die de gemeente deze maand lanceert. Bewoners moeten voortaan zelf het kentekennummer en de parkeertijd van hun bezoekers in een telefoon, tablet of computer invoeren. Het parkeertarief met korting moet de Binnenstadbewoner moet betalen via een app.

Seniorenburgemeester en WijkC-bewoonster Corrie Hui-

ding maakt zich hierover grote zorgen. In het AD voorspelde zij onlangs dat het een ramp wordt de parkeertijd van mantelzorger of bezoek digitaal in de gaten te houden.

Hierdoor nemen ook de kosten voor de oudere Binnenstadbewoner toe. Die betaalt voortaan zelf voor het parkeren van het bezoek. Het is de vraag of de inwoner de mantelzorger of de professionele

zorgverlener de gemaakte kosten terugvraagt... Raadsleden zijn daarom ook kritisch over de app.

Wat nu?

Wellicht moet er een vervolg komen op de groep *Senioren Actief in de Binnenstad*. De deur van het Bartholomeus Gasthuis staat altijd open voor diverse activiteiten voor zowel groepen als individuele ouderen.

de Binnenstad wilt blijven wonen ...

Bij veel woningen in de Binnenstad moeten achteraf aanpassingen worden gedaan om ze bruikbaar en toegankelijker te maken. Dat begint vaak al bij de voordeur waar een hoge dorpel een obstakel vormt. Via de wet Maatschappelijke ondersteuning (WMO) kan een bewoner hiervoor een zogeheten maatwerkvoorziening krijgen via de buurtteams – bijvoorbeeld een opritje (als daar ruimte voor is).

De volgende hindernis is de trap; over het algemeen zijn de slaap- en badkamer een verdieping hoger. Volgens het CBS moet 60 procent van de 55-plussers trappen lopen in hun woning. Een traplift wordt dan al gauw de oplossing. Ook een compacte lift is mogelijk: tegenwoordig vergen die niet meer dan 1 m2 vloeroppervlak. Ze zijn ook niet meer zo ingewikkeld.

Ook deuren en drempels kunnen een probleem vormen. Drempels kun je weghalen, maar deuren moeten breed genoeg zijn, minimaal 85 cm voor een rolstoel. Wellicht moet ook het sanitair anders, als de bewoner in een rolstoel zit. Deze aanpassingen kunnen eventueel ook via de WMO worden gesubsidieerd. Wel betaalt de aanvrager doorgaans een eigen bijdrage.

Geen hoge stoep

Bij bouwplannen in de Binnenstad (maar ook elders) moet meer aandacht komen voor levensloopbestendig bouwen, zodat bewoners niet hoeven te verhuizen als ze ouder en minder mobiel worden. Als die van tevoren goed nadenken over de bereikbaarheid en de indeling van woningen voorkomt dat aanpassingen of een verhuizing later. Hierbij valt te denken aan:

- geen hoge stoep, brede gang en deuren, geen drempels
- woonkamer, slaapkamer, keuken en sanitair gelijkvloers, bereikbare berg- en buitenruimte
- ruime inloopdouche
- geen gas maar inductie-koken
- domotica: videofoon/deuropener, automatische lichtschakelaars, eventueel uit te breiden met spraakaansturing

Als het ontwerp hiermee al rekening houdt, biedt de woning alle mogelijkheden om er lang te blijven wonen. Eventueel kunnen er extra zaken komen als handgrepen, steunen, veiligheidssystemen, in hoogte verstelbare keuken enz.

De werkgroep Wonen & zorg van het Maatschappelijk Netwerk Utrecht zet zich onder andere in voor toegankelijke en bruikbare woningen voor iedereen. In een brochure geeft zij uitleg en voorbeelden over levensloopbestendig bouwen.

Uit een recent onderzoek van vier bachelorstudenten Sociale Geografie van de Universiteit Utrecht voor architectuurcentrum AORTA blijkt dat woningcorporaties en huiseigenaren bij verbouwingen vaak niet verder kijken dan de eisen van het Bouwbesluit. Maar ook projectontwikkelaars, aannemers en architecten zouden meer toekomstgericht moeten denken en ontwerpen.

Het Utrechtse bureau 'Bouw Advies Toegankelijkheid' van Job Haug heeft veel onderzoek gedaan naar toegankelijkheid. Op www.batutrecht.nl staan brochures en checklists over toegankelijkheid en levensloopbestendig bouwen.

3000 euro p/maand? Nee, dank u!

TON VERWEIJ EN MARIANNE COOPMANS

Als de oudere bewoner tot op hoge leeftijd in de Binnenstad wil blijven wonen, zal diegene wel de nodige belemmeringen moeten overwinnen. Er is een groep ouderen die alleen in een grote woning, vaak met trappen, woont. Behalve aanpassen (zie het artikel hiernaast) kan verhuizen naar een kleinere woning op de begane grond of een appartement in theorie een oplossing zijn.

In de praktijk is dat verhuizen naar een meer geschikte woning in de Binnenstad geen optie. Toegankelijke woningen met alles gelijkvloers en ruimte voor rolstoelgebruik zijn moeilijk te vinden. En al helemaal niet betaalbaar. Huurprijzen van 3000 euro per maand of torenhoge verkoopprijzen zijn geen uitzondering.

De oudere bewoner is voor levensloopbestendige woningen aangewezen op nieuwbouwprojecten of verbouwde grote gebouwen, zoals scholen of kerken. De New U aan de Vrouwjuttenthof (verkoopprijzen rond de 1 miljoen) is zo'n nieuwbouwcomplex en de Martinuskerk met z'n appartementen is grotendeels ook geschikt.

Ook in het Stationsgebied en het Jaarbeurskwartier zijn er de laatste jaren vele appartementen gebouwd. Maar dit zijn vaak koopappartementen, terwijl volgens CBS 64 procent van de 75-plussers liever huurt.

stad
aandacht komen
wonen.

Zuster Corbière: vitaal ondanks de hoge leeftijd.
Foto: Michael Kooren

JONG&OUD

Zuster Corbière over oud worden in het Augustinessenklooster '101? Het leven gaat gewoon door'

MARIANNE COOPMANS

AUGUSTINES – Ik heb zelden zo'n vitale oude dame gezien, zeker niet op de leeftijd van 101 jaar. Zuster Josephine Corbière is spraakzaam en vriendelijk; ze woont in het klooster van de zusters Augustinessen van Sint- Monica. Dat klooster zit sinds 1934 op de hoek van de Waterstraat en de Oudegracht in Wijk C.

Zuster Corbière is in 1950 ingetreden, zoals dat heet, in het klooster van die orde in Hilversum. Ze was toen 27 en kwam uit Amsterdam waar ze een baan had als maatschappelijk werkster in een parochie bij het Centraal station. Waarom besloot ze om zich bij een kloostergemeenschap aan te sluiten? 'Ik zocht naar meer diepgang en wilde in een gemeenschap wonen en werken. Door iemand van een gespreksgroep werd ik op het spoor van de zusters Augustinessen gezet'.

Zuster Corbière woont nu tien jaar in het Binnenstadsklooster en is onlangs 101 jaar geworden. Zelf vindt ze het niet zo bijzonder om zo oud te zijn. 'Het is geen verdienste. Het leven gaat gewoon door en ik ga ook gewoon door met ademen. Boven wacht iemand op mij, en dat geeft rust. Een van onze

zusters wordt binnenkort 80 jaar. Dat is wél bijzonder, want dan heb je nog een toekomst'.

Arme gezinnen Wijk C

Liever dan over haar eigen lange leven vertelt zuster Corbière over de kloosterorde en zijn geschiedenis. 'In maart 1934 begon pater Sebastianus, pastoor van de Augustinusparochie aan de Oudegracht, samen met zuster Augustina en een groepje enthousiaste jonge vrouwen een nieuwe kloostergemeenschap'.

Hun doel was heel eenvoudig: gewoon er zijn voor God en de mensen. 'Er woonden toen veel arme gezinnen in Wijk C. Vanaf de eerste dag zijn we de wijk in gegaan om contacten te leggen en waar nodig hulp te geven. Dat doen we nog steeds'.

Maar met het ouder worden, wordt dat steeds moeilijker. 'Het is met al die stoeien en ongelijke bestrating hier bijna levensgevaarlijk om met een rollator of stok de deur uit te gaan. Als er niet zoveel vriendelijke mensen waren die mij helpen met oversteken, was ik al lang van de sokken gereden. Maar ja, het hoort ook bij onze historische binnenstad'.

Meisjesstad

In 1939 werd aan de Oudegracht *Meisjesstad* opgericht, een thuis voor dakloze vrouwen, meisjes en kinderen. Deze opvang waarmee de Zusters Augustinessen in en buiten Utrecht, bekend werden, is in 2009 overgenomen door de St. Tussenvoorziening Utrecht.

Zelf heeft zuster Corbière in 1984 contact gelegd met studentenvereniging S.S.R.-N.U., die tegenover het klooster zit aan de Oudegracht. 'Bij het begin van een nieuw studiejaar komt het bestuur zich bij ons voorstellen. De studenten bieden hun hulp aan bij vragen en klussen voor ons, bijvoorbeeld helpen verhuizen of de receptie 's avonds bemensen. We zouden hier op dit plekje in de stad niet kunnen leven zonder de hulp en vriendschap van deze jongelui'.

De gemiddelde leeftijd van de veertien zusters in Utrecht is hoog. Enkelen doen nog vrijwilligerswerk, bijvoorbeeld in een

ziekenhuis of zorgcentrum. Vanwege haar gevorderde leeftijd 'werkt' zuster Corbière niet meer buiten de kloostermuren.

'Maar', zegt ze, 'we krijgen hier veel aanloop, vooral van jongeren. Dat zijn vaak studenten, die voor ons klussen doen. En we hebben mooie gesprekken met elkaar. Het is zo'n rijkdom om hier in deze kloostergemeenschap te leven. Het liefste zou ik iedereen het klooster in willen praten'.

Spontane ontmoeting

De Zusters Augustinessen hebben vaak prachtige ontmoetingen op straat. Een man vroeg aan zuster Josephine Corbière: 'Mag ik een foto van u maken?' Ze vroeg hem wat hij van plan was met die foto. Zijn antwoord: 'Niets speciaals, het is alleen een herinnering aan een spontane ontmoeting'.

De man mocht de foto maken, mits hij die ook naar haar zou doorsturen. Bij het sturen van de foto schreef hij het volgende: 'Op de bewuste dag, terwijl ik nog steeds dacht aan onze ontmoeting, deelde ik dit met de 'spirituele kring', waarmee we iedere zondagmiddag bij elkaar komen. Daar was de tekst die middag: 'Als je je hart opent en je je eigen ego een beetje opzijzet, ontmoet je mensen die nooit onder je aandacht zouden vallen'. Daar was onze ontmoeting een prachtig voorbeeld van. Ik liet de foto zien en we sloten de bijeenkomst om zegen over u te vragen en te danken voor deze ontmoeting'.

Uit het maandblad van de zusters Augustinessen, mei 2023.

Een van onze zusters wordt binnenkort 80 jaar. Dat is wél bijzonder, want dan heb je nog een toekomst.

Park Lepelenburg wordt gebruikt tijdens de UIT-dagen. Foto: Michael Kooren

Strijd tegen geluidhinder is losgebarsten

NIEUWS

> Vervolg van voorpagina

LEEFBAARHEID – Geluidhinder is één van de grootste negatieve factoren die het leefklimaat in de Binnenstad nadelig beïnvloeden. Geluidhinder wordt in onze wijk voornamelijk veroorzaakt door horeca en evenementen.

De nieuwe *Beleidsnota Geluid en Trillingen* die ter visie ligt, bespreekt vele bronnen van geluidhinder, maar niet die veroorzaakt worden door evenementen. Deze overlast komt uiteraard wel aan bod in de bijeenkomsten over locatieprofielen: de regels voor evenementen.

Ongezond

Bewonersorganisatie Binnenstad030 legt sinds vorig jaar de nadruk op de nadelige gevolgen voor de gezondheid van geluidhinder door met name de horeca. Deze geluidhinder wordt veroorzaakt door muziek van binnenuit, door terrassen, door uitgaanspubliek buiten en door koelmotoren van bevoorrading.

Op de Amsterdamsestraatweg werden vervroegde sluitingstijden ingesteld. Daar werd de overlast gekoppeld aan de horeca. Op de Nobelstraat kiest de gemeente voor handhaven. Zij het beperkt: boa's kunnen de mensen die voor de deur van de nachtcafés staan niet wegsturen; ze kunnen alleen vanwege de verkeersveiligheid uitgaanspubliek dat op de rijbaan loopt aanspreken. Overigens is alcoholgebruik in het openbaar verboden in grote delen van de Binnenstad. Ook op de Nobelstraat.

Oneens

De gemeente wijst in de nieuwe beleidsnota*) nadrukkelijk op de effecten voor de gezondheid van geluid en trillingen. Ging het vroeger vooral over geluidhinder door verkeer, nu noemt de nota ook de hinder door horeca.

Maar dat betekent niet dat gemeenten en bewoners op één lijn zitten. Volgens Utrecht is het alleen mogelijk overmatige geluidhinder van terrassen te voorkomen bij het verlenen

van de vergunning. Is die eenmaal verleend, dan zouden er geen maatregelen meer mogelijk zijn.

Proefproces

Binnenstad030 vindt dat de gemeente wél maatregelen kan nemen bij overlast door bestaande terrassen, omdat de gemeente verplicht is zorg te dragen voor een gezonde woonomgeving voor bewoners. Daarom loopt nu een proefproces bij de Raad van State tegen de terrasuitbreiding van *Tiger Mama* op de Voorstraat. De bezwaren van Binnenstad030 richten zich hierbij vooral op de geluidhinder na 23 uur.

Tot voor kort zei de gemeente ook niets te kunnen ondernemen tegen geluidhinder van uitgaanspubliek op straat. Metingen in de Nobelstraat – zo'n 100 decibel tot 04.00 uur, het gemiddelde nachtniveau ligt hier hoger dan bij Schiphol – maken duidelijk dat de geluidhinder zo hevig is dat ingrijpen juridisch toegestaan is.

De gemeente wil de horeca echter geen beperkingen zoals sluitingstijden opleggen. Ze kiest voor handhaven; dat moet de overlast beperken. Een jaar geleden had dat overigens weinig effect.

Locatieprofielen

De Utrechtse Stichting tegen Geluidhinder (UStG) heeft al in 2020 met succes een burgeragendering ingediend over geluidhinder door evenementen. Door de coronacrisis is dit agendapunt in de gemeenteraad lange tijd opgehouden.

Nu is dit opgepakt, te beginnen met het opstellen van locatieprofielen**) voor een tiental plekken waarover evenementen verspreid kunnen worden. Vier hiervan liggen in de Binnenstad: Damplein, Lucasbolwerk, Stadhuisplein en Lepelenburg. Bewoners konden hun mening geven op vragen als hoeveel evenementen er per locatie maximaal wenselijk waren.

Een moeilijk te beantwoorden vraag. Belangrijk is de mate van hinder. UStG stelt voor om een cumulatief maximaal geluidniveau op te stellen. Bij elk evenement wordt de totale geluidbelasting gemeten. Er kan dan een beperkt aantal evenementen met grote geluidhinder worden toegestaan of meerdere met minder belasting.

In het algemeen zijn bewoners niet tegen evenementen in hun woonomgeving, maar wel tegen overmatige hinder van bepaalde evenementen. De gemeente liet UStG weten open te staan voor beperkingen van geluidhinder. Een extern bureau werkt effecten van maatregelen uit. In het na-jaar besluit het college over de regels; in het eerste kwartaal van 2024 komt dit onderwerp in de gemeenteraad.

De Utrechtse Stichting tegen Geluidhinder mocht onderzoeksvragen formuleren. Een teken dat de gemeente aanvoelt dat geluidhinder een groot probleem vormt. In de raad worstelen partijen als VVD en D66 met het beperken van economische belangen.

*) Uit de Beleidsnota Geluid en Trillingen

'Hinder van geluid en trillingen kan je ziek maken. Mensen kunnen last hebben van geluid of trillingen en bijvoorbeeld daardoor slechter slapen. Te veel geluid is slecht voor de gezondheid. Trillingen kunnen bewoners een gevoel van onbehagen geven. Dat willen we verbeteren of – nog beter – voorkomen. Naast het meetbare aantal decibel bepalen ook andere zaken of geluid en trillingen hinderlijk zijn of niet. De plek, het tijdstip en de situatie bepalen ook de beleving. Gezond stedelijk leven betekent dat onze inwoners recht hebben op een fijne en gezonde woonomgeving.'

**) Uit de Raadsbrief Start locatieprofielen evenementen

'Locatieprofielen geven duidelijkheid over wat op een plek kan op het gebied van evenementen. Op basis van de participatie en inspraak op de concept-locatieprofielen in 2019 en 2020 ligt de primaire focus van de locatieprofielen op:

- aantal, omvang en duur van evenementen gedurende het jaar
- muziekgeluid
- ecologie
- erfgoed
- bereikbaarheid.'

NIEUWS

Waterlelies hebben het niet gered

GRACHTEN – De proef met waterlelies in de grachten is grotendeels mislukt. Alleen bij de Drift en de Plomporengracht doen de planten het goed. Elders zijn korven met deze waterplanten opengeven. Bij sommige lelies verdwijnen de bladeren die op het water drijven – waarschijnlijk doordat visen ze opeten. Op één locatie hebben bewoners de korven met waterlelies weggehaald, omdat ze erop tegen waren.

De Stichting Vergroening Singel030 had begin mei op verzoek van de gemeente en het hoogheemraadschap op 17 plekken 30 waterlelies geplaatst. Doel was de biodiversiteit op en in het water te verbeteren. Dat is al best

lastig, omdat er weinig doorzicht in het water is – planten krijgen geen zonlicht en kunnen dus niet groeien.

De wens blijft om onderwaterstructuren en moerasplanten in de grachten aan te brengen. Dit kan al snel in de Nieuwegracht waar bewoners al enkele planten binnen een damwand (de bescherming van de kade-muur) met succes hebben aangeplant. Later kunnen er dan robuuste constructies komen langs de kaden waar planten op kunnen groeien.

Ook kunnen boomspiegels op de werven beplant worden. Dit is meestal alleen mogelijk bij recent geplante bomen. Vergroening Singel030 wil dit initiatief graag verder uitwerken als de gemeente en het hoogheemraadschap hiermee instemmen.

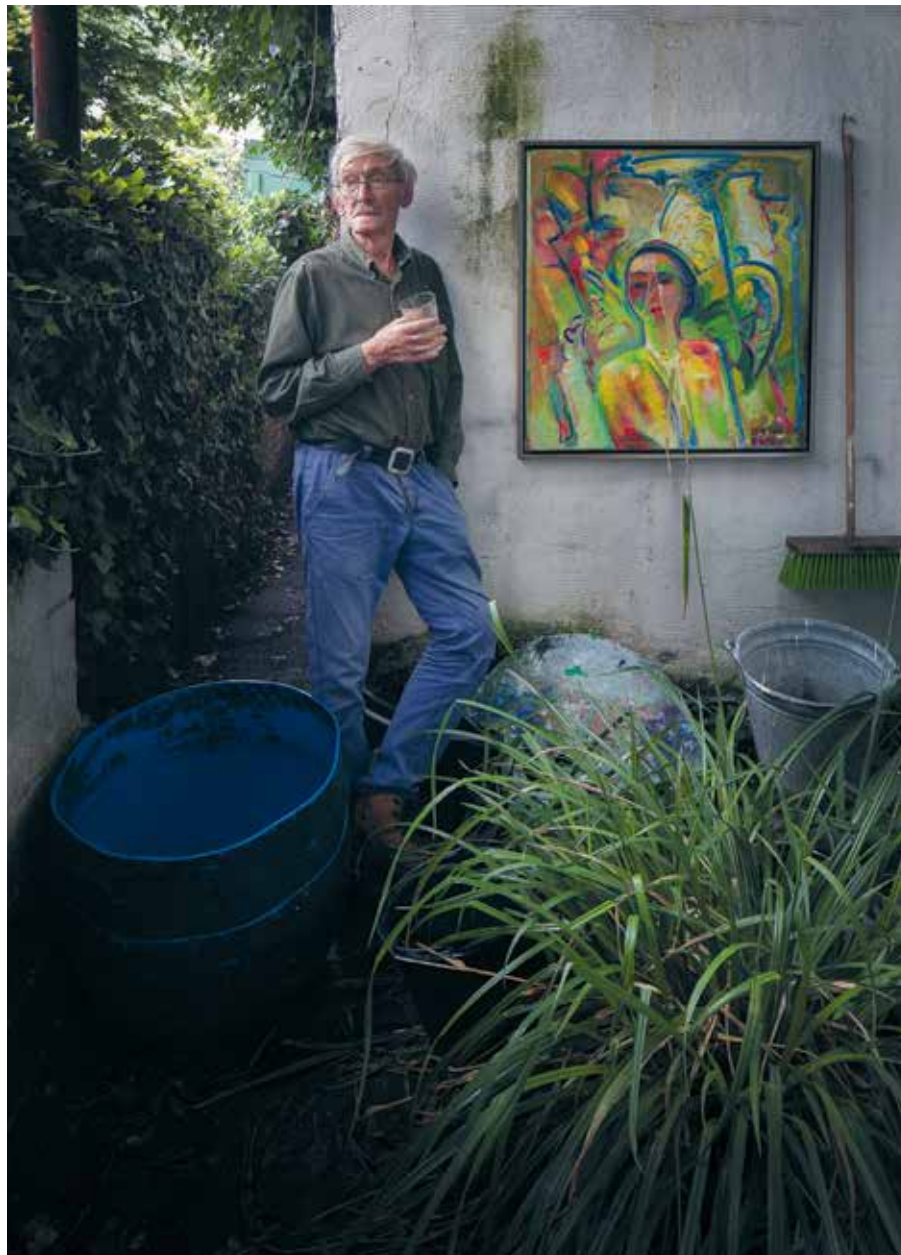
Foto: Luuk Huiskes

In het algemeen zijn bewoners niet tegen evenementen in hun woonomgeving, maar wel tegen overmatige hinder van evenementen.

Rens van Bergen

Nico Rypkema

Robbie Cornelissen

Eline Peek

Atelierroute Utrecht 2023 in de Binnenstad

Welkom bij de kunstenaars in de eigen buurt

ELAINE VIS

GLUREN – De Binnenstad telt ruim 52 actieve kunstenaars. Tijdens het tweede weekend van de Atelierroute Utrecht, het weekend van 23 en 24 september, heten zij iedereen welkom om een kijkje te nemen op de plek waar de kunst gemaakt wordt.

32 locaties zijn te bezoeken. Een unieke kans om zowel de kunst, maar ook de kunstenaars uit de eigen buurt te ontmoeten.

Behalve de grotere ateliercomplexen zoals het Kleine Geertekerkhof, de Lange Nieuwstraat, Wolvenplein en bij de Pandhof van de Dom zijn er ook eenpitters in (atelier)woningen, historische gebouwen en werfkelders te bezoeken.

Beelden en installaties

Wat er zoal te zien is? Op de Pauwstraat komt Uli Kürner met schetsen, die gebaseerd zijn op zijn audiotours door de stad. Als extra activiteit kun je deelnemen aan een van zijn bijzondere rondwandelingen waarin kijken via de oren en luisteren naar de stilte een plek heeft.

Voor wie van oude roestige werktuigen houdt kan zijn hart ophalen in het atelier van Frans Boon in de Ridderschapstraat. Of bij Pinky Messchaert aan de Hamburgerstraat. Het materiaal, waaraan tal van verhalen kleven, krijgt een nieuw

leven in zijn samengestelde beelden en installaties.

Eline Peek, bekend als hedendaags portretschilder is te vinden bij de Pandhof. En natuurlijk is er werk van Utrechtse documentairefotografen zoals Rob Hornstra en Han Ernest.

In zijn indrukwekkende atelier op Manenburg, laat de in de voormalige Sovjet-Unie opgeleide kunstenaar Amiran Djanashvili een staaltje klassiek beeldhouwwerk zien.

Op de Pelmolenveg zijn gevoelige abstracties van Elisabeth Müller te bewonderen. Haar werk, opgebouwd uit half transparant geschilderde cirkels en vierkanten, is gebaseerd op muzikale composities. De kleuren en de vormen kun je bijna horen.

Keramik

Voor keramiek moet je naar Tjerk van der Veen in de ateliers van het Kleine Geertekerkhof, waar overigens nog meer moois te vinden is.

Met grandeur van een Parijse galerie toont Jackie Sleper op de Schalkwijkstraat haar grafiek en samengestelde, vaak monumentale, beelden van keramiek.

En wie is toch die man die altijd op de werf bij de Twijnstraat staat te hakken? Jules Enneking, en ateliergenoot Laura Kok, stellen ook hun kelderatelier open op 23 en 24 september voor publiek.

lenke Kastelein

Organisator Kunstliefde stelt drie deelroutes voor

Scan de QR-codes voor de routes

Wandelen binnen de Singel Noord

Wandel of fiets door de oude binnenstad en bezoek 22 kunstenaars met ateliers op zeven historische locaties, waaronder de Pandhof van de Dom en de voormalige gevangenis Wolvenplein. De lengte van deze route is 2,5 kilometer.

Rondje Lange Nieuwstraat – Lepelenburg

Lopend langs de mooiste plekjes van de oude binnenstad bezoek je dertien kunstenaars op acht verschillende kunstlocaties. Mooie wandeling van Lange Nieuwstraat naar Nieuwegracht en via het Lepelenburg langs het Spoorwegmuseum en weer terug. Lengte van deze wandelroute: 1,7 kilometer.

Rondje Oudegracht – Zocherpark

Wandel door de oude binnenstad en het groene Zocherpark. Bezoek zeventien ateliers op historische locaties. Een route van ongeveer 2 km.

De gedrukte plattegrond is vanaf 9 september gratis verkrijgbaar bij Kunstliefde (Nobelstraat 12A) en VVV Utrecht (Domplein 9) tijdens openingstijden. De toegang is gratis.

Zie voor meer informatie www.atelier-routeutrecht.nl. Er zijn ook atelierroutes elders in de stad: za/zo 16/17 september (Utrecht West), za/zo 23/24 september (Utrecht Oost). De ateliers zijn open van 12-17uur.

Frans Boon

De portretten van enkele deelnemers aan de atelierroute zijn afkomstig uit het boek *Utrechtse kunstenaars* van Luuk Huiskes. ISBN 978-90-9035054-7

Barth in de Buurt: de buur die naar je omkijkt

We blijven met z'n allen langer thuis wonen. Vaak gewenst, soms omdat er geen alternatief is. 80 is het nieuwe 60. Iedereen wil oud worden, maar niemand wil oud zijn, zich oud voelen, laat staan als oud behandeld worden. Voor de tachtigers van nu tellen de jaren net zo goed als voor die van een eeuw geleden.

Feit: je voelt je beter als je overzicht hebt, zelf de touwtjes in handen hebt en zelf kan bepalen wat je doet. Maar vind maar eens je weg tussen de vele loketten, wijkagenda's en vrijwilligers-marktplaatsen. Barth in de Buurt van het Bartholomeus Gasthuis wil met andere partijen zorgen voor een aansluitend aanbod van activiteiten en diensten, overzicht en mensen aan elkaar verbinden.

In het DNA

Het Bartholomeus Gasthuis heeft – naast verzorgen en onderdak bieden – een eeuwenlange historie als het gaat om delen en helpen. Al in de 15e eeuw deelde het voedsel, kleding, schoeisel, geld en turf uit, gefinancierd door giften van burgers aan de armenpot.

In 2011 startte het gasthuis het Huis in de Wijk met een vergelijkbaar doel: oudere wijkbewoners ondersteunen met onder andere een adviesloket i.s.m. welzijnsorganisaties, een internetcafé, een brasserie, persoonlijke verzorgingsdiensten en een activiteitenagenda. Nu heet dit: Barth in de Buurt.

Dat overzicht maken we samen met andere organisaties in Utrecht die ergens in het leven van wijkbewoners een rol (kunnen) spelen: welzijns- en vrijwilligersorganisaties, huisartsenpraktijken, beweegexperts, het buurtteam, sociaal makelaars, buurthuizen, adviespunten en natuurlijk de gemeente.

De kunst is samen een overzichtelijke keten te bouwen waarin iedere schakel doet waar hij goed in is en naar elkaar verwijst. Dat begint met goed weten welke behoeften er leven in de buurt. Het gasthuis krijgt input van andere organisaties en praat hierover regelmatig met Binnenstadbewoners. Wat hebben ze nodig, wat

Burgemeester Dijkema bezoekt eind augustus het jarige Gasthuis. Foto: Luuk Huiskes

missen ze, hoe zit het met toegang en vindbaarheid? Daarna komen een goede samenwerking tussen de schakels en organisatiekracht, tijd en geld.

Kost gaat voor de baat uit

Organisaties in die keten zijn slim samen aan de slag. Helaas is er nu geen zak met geld zoals de armenpot van vroeger. Toch zijn het gasthuis en partners ervan overtuigd dat een plek als Barth in de Buurt zorgkosten en sociale eenzaamheid kan terugdringen. Een voorbeeld: regelmatig bewegen en valpreventie maken dat een ouder lichaam beter tegen een stootje kan. Weinig ouderen vinden de sportschool aantrekkelijk. Bewegmomenten (yoga, Tai Chi, dansen, wandelen, valpreventie) in een kleine groep wel

en ook nog reuze gezellig. Niets hoeft en prestaties leveren al helemaal niet, als je maar beweegt.

Goede buur

Barth in de Buurt wil een plek zijn waar deze buurtbewoners gemakkelijk binnenlopen. Bijvoorbeeld met een digitale of administratieve vraag, daarvoor zijn er de vrijwilligers van Senior-Web en het Papiercafé. Of om aan te sluiten bij een activiteit of ontmoetingsmoment. Daarnaast zijn er serieuze plannen om een buurtontmoetingsplek in te richten: een laagdrempelige inloopplek met een buurtkastelein. Zo komt er letterlijk ruimte voor buurtbewoners om elkaar te ontmoeten, zelf iets te organiseren of om een (hulp)vraag aan (hulp)aanbod te koppelen.

ADVERTORIAL

Jong in verbinding in de Kinderraad

Elk jaar is er in de Utrechtse wijken De Kinderraad. Leerlingen uit groep 7 kunnen zich bij DOCK aanmelden. Met originele vlogs, posters of zelfs hele magazines leggen kinderen uit waarom zij graag willen deelnemen. Zo vertelt Cato, van de Pieterskerkhofschool, in haar aanmeldingsfilmpje voor de Kinderraad Binnenstad: 'Ik wil ook heel graag zelf een steentje bijdrage aan mijn buurt'. In elke wijk wordt er een eigen Kinderraad gevormd. De deelnemers zijn daarmee vertegenwoordigers van hun leeftijdsgenoten van school en uit de wijk. Samen met hen werken wij, als sociaal makelaars van DOCK, aan hun wijkactie. Hierbij zetten wij in op burgerschap en participatie. Wat leeft er bij hen? Wat zouden zij graag voor hun wijk willen doen? En voor wie zouden zij dat willen doen?

De Kinderraad werkt vanuit het principe *Vreedzaam* en draagt daarmee bij aan het creëren van een vreedzamere wijk, stad en school. Samenwerking, verbinding en democratie zijn daarin belangrijke waarden.

De Kinderraad van de Binnenstad heeft dit jaar een feest georganiseerd, waarbij de opbrengst ten goede kwam aan vluchtelingen. Alle scholieren en

buurtgenoten waren uitgenodigd. Dit versterkte daarmee de verbinding tussen kinderen, vluchtelingen en de wijk.

Ook mochten afgevaardigden van alle Wijk-kinderraden naar het stadhuis. Namens hun leeftijdsgenoten gingen zij met de wethouder Jeugd en met leden van de gemeenteraad in gesprek over de thema's die het meest bij hen leven.

Ouderen in verbinding

Daarnaast is er voor ouderen ook de mogelijkheid voor verbinding met hun stadje en elkaar. In het restaurant museum Speelklok is er elke woensdag van 15.00 uur tot 17.00 uur een laagdrempelig koffiemomentje. Deze activiteit wordt door buurtbewoners georganiseerd, waarbij je kennis kan maken en bijpraten met buurtgenoten. Voor deze vrije inloop is er geen museumkaartje nodig en geniet je op een bijzondere Utrechtse locatie van een bakkie en een babbel. Er is rond de stamtafel ook veel informatie te krijgen over het buurtwerk. Voor informatie en advies kan je terecht bij de Sociaal Makelaar van DOCK via rwilhelm@dock.nl of 06-59908273.

Colofon

De Binnenstadskrant is een onafhankelijke uitgave op initiatief van bewonersgroepen. De krant wordt huis-aan-huis gratis verspreid in de Binnenstad.

Hoofredactie/coördinatie
Elaine Vis en Ineke Inklaar

Beeldredactie (coördinatie)
Gert-Jan Peddemors, Luuk Huiskes

Teksten

Anna Sterk, Ben Nijssen, Charles Crombach, Elaine Vis, Erik van Wijk, Gerard Arninkhof, Harrie Thewessem, Ineke Inklaar, Marianne Coopmans, Marijke Reer, Ton Verweij

Beeld

Gerard Arninkhof, Gert-Jan Peddemors, Iris Tasseron, Luuk Huiskes, Michael Kooren, Ton Verweij, Werry Crone

Correctie

Monique Westendorp

Nieuwsbrief

Wie zich via www.binnenstadskrant-utrecht.nl abonneert op de nieuwsbrief, krijgt geregeld een selectie van artikelen toegestuurd.

Vormgeving

Marijke Reer

Drukker

Rodi, Diemen (oplage 12.500)

Verspreider

Guus Touker

Giften

Giften zijn altijd welkom. De bijdrage kan worden gestort op gironummer NL71 INGB 0000 2451 22 t.n.v. Binnenstadskrant o.v.v. gift.

Abonnement

Een jaarabonnement kost voor 4 nummers 17 euro, incl. bezorging. Aanmelden via utrechtbinnenstadskrant@gmail.com met daarbij het bezorgadres. Wie zich later in het jaar abonneert, krijgt eerdere nummers nagezonden.

Deadline

Kopij voor nummer 4 moet vóór 3 november 2023 ingestuurd zijn.

Tijdens de uitvaart van beeldhouwer Theo van de Vathorst in januari 2022, ging de stoet van de Geertekerk via het Zocherpark naar de begraafplaats. Foto's: Luuk Huiskes

Een laatste ronde door de Binnenstad

ANNA STERK

UITVAART – In 2006 startte Hiske Alting aan het Geertekerkhof een uitvaartonderneming. Het laatste afscheid kreeg bij haar een andere invulling. Niet langer werd de stoet door in zwart geklede uitvaartbegeleiders met hoed – ‘kraaien’ – begeleid, maar door vrouwen. In het begin werden ze in deze voornamelijk uit mannen bestaande wereld met argwaan bekeken.

De nieuwe benadering met veel aandacht voor persoonlijke wensen, was baanbrekend en succesvol. In 2012 nam Pauline Res met haar zus Charlotte het stokje over. Res vertelt: ‘Uitvaartondernemer is een vrij beroep. Wij hechten belang aan een opleiding die onze medewerkers gevolgd hebben. In de praktijk zien we veel starters, die ook weer stoppen. De 24uursbereikbaarheid is een grote belasting voor velen. Daarnaast vraag ons beroep een groot inlevingsvermogen en een luisterend oor. Dikwijls zijn we bijna mediators in wel buitengewone moeilijke situaties’.

De Binnenstadbewoners worden uitgeleide gedaan vanuit een van de kerken of andere locaties naar de prachtige lommerrijke begraafplaatsen Kovelswade, Tolsteeg, Soestbergen en Barbara en naar de crematoria: Daelwijck,

Domstede (Leidsche Rijn), Den en Rust (Bilthoven) of naar Bosrust (Zeist).

Olijfbomen

Alting & Res maakte voorheen gebruik van de rouwkamer in het Bartholomeus Gasthuis. Die is er niet meer. Res: ‘Voor een overledene vormen de personeelsleden daar nog altijd een erehaag in de hal en het klokje wordt geluid. Een mooi ritueel. Het geeft de band en betrokkenheid van dit mooie gasthuis weer’.

Res benadrukt dat voor haar iedere begrafenis, groot, klein, traditioneel of informeel bijzonder is. Toch zijn er enige, die ze niet snel zal vergeten. ‘De advocaat die omkwam in Italië, werd in de Geertekerk door een haag van olijfbomen naar binnengebracht en daarna op een loopkoets langs zijn vroegere woonhuizen in de Binnenstad gereden. Bij de uitvaart van een bekende Utrechtse kroegbaas, in de Janskerk was alles in wit en rood, de kleuren van de stad’.

Res noemt de covidperiode een zware tijd: ‘Van 300 gasten naar 100 en toen naar 30. En dan dat afscheid nemen vanuit auto’s .... Vreselijk, heel verdrietig om dit te hebben moeten aanzien. Ons motto is: ‘Neem de tijd en de rust, zes dagen of meer is mogelijk’.

Op de dood rust in Nederland nog een taboe, dikwijls is er niets geregeld. Res ziet wel een trend: er zijn

Pauline en Charlotte Res voor hun zaak op het Geertekerkhof.

Bij de uitvaart van een bekende Utrechtse kroegbaas in de Janskerk was alles in wit en rood, de kleuren van de stad.

meer voorgesprekken, met name met mensen in hun derde levensfase. ‘Het is als het afsluiten van een verzekering: een pensioen, een testament, het hoort bij het leven’.

De telefoon gaat tijdens het gesprek – ‘Dan hoor je ook eens hoe het gaat’ – ze zet vervolgens de benodigde stappen.

Hondenpoot

Het uitvaartwezen is enorm veranderd door de ontkerkelijking, de andere wensen die ontstonden

in de aidsepidemie en de immigratie. Vroeger waren de overlijdensadvertenties identiek: met rouwrand, dezelfde typografie, zonder foto's. Gevoelsontoezemingen ontbraken geheel volgens het etiquetteboek van Amy Groskamp-ten Have.

In Nederland gaat de voorkeur uit naar cremieren, echter geheel milieuvriendelijk is dit niet. Bij velen is niet bekend dat de afvalstoffen in de filters na verbranding, worden opgeslagen in grotten in Duitsland.

Tesla

Res: ‘In Utrecht is de verhouding begraven en cremieren ongeveer 25–75 procent. Een uitvaart met afbreekbare doodskisten zoals van riet, van wilgentenen, van karton en zonder een grafsteen uit een ander land afkomstig, is onderdeel van het gesprek, net als het gebruik van de uitvaartbus of Tesla's’.

Er is een toenemende belangstelling voor natuurbegraafplaatsen. Het Utrechts Landschap, landgoedeigenaren, Natuurmonumenten en Staatsbosbeheer stellen stukken grond beschikbaar, want dit betekent behoud van de natuur. Ook de promotie van de nabijgelegen rijksmonumentale begraafplaatsen Soestbergen en Kovelswade als mooi en interessant wandelgebied, is een verrijking voor de Binnenstadbewoner.

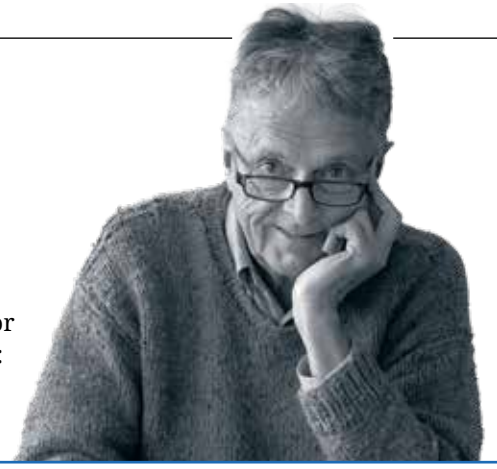

DOOR DE OGEN VAN GERARD

De trap geeft rust

Zomer in de Binnenstad. Dan wil je buiten zijn. Ergens zitten. Op een terras bijvoorbeeld. Makkelijk zat: de Binnenstad is één terrassen-walhalla. Horeca overal. Maar als je dat nou niet wilt? Geen drukte, niet pal naast een andere tafel waar altijd iemand te hard praat, wat dan? Dan heeft Utrecht nog steeds veel te bieden. Zoals de vele trappen en trapjes

in de Binnenstad. Soms van gemeentewege aangelegd. Bijvoorbeeld langs de doorgebroken singel. Of voor statige particuliere woonhuizen uit de tijd dat een stenen trap voor je huis status gaf (en droge voeten bij hoog water). Kortom: de trap geeft rust, consumptie niet verplicht. En bij warm weer: lekker koel aan de billen.

TEKST & FOTOGRAFIE GERARD ARNINKHOF

UITZICHT – De twee vriendinnen hadden bij het station afgesproken. Milen (21, links) kwam met de trein uit Ede. Marianne (26) woont in Utrecht en zou haar van de trein halen. Maar ze kwamen elkaar al tegen vlak bij het station. Bij de Catharijnesingel. Ze hebben veel te bespreken en strijken neer op de trappen van de nieuwe Vredenburgkade. Marianne werkt in de communicatie. Milen gaat beginnen aan een opleiding tot doktersassistente. ‘Heerlijk hier’, zegt Marianne, ‘de zon schijnt, mooi uitzicht op de bootjes die voorbij varen. Prima plek!’

FAMILIE-UITJE #1 – Vader en zoon Steffens hebben heel wat te vertellen op hun trapje voor een monumentaal pand aan de Keistraat. Zoon Joomay (29) heeft net een sollicitatiegesprek achter de rug bij het tegenover gelegen restaurant Hemel & Aarde. Hij is al kok vanaf zijn 14e. Nu is hij nog maar een paar dagen terug uit Manilla, waar hij ruim drie jaar als kok heeft gewerkt in restaurants met een Franse keuken. Met zijn Filipijnse vrouw en dochtertje gaat hij zich weer in Nederland vestigen en hij kan over een paar dagen al beginnen in z'n nieuwe baan bij Hemel & Aarde. Vader Michael (64) heeft op de trap zitten wachten tot na de sollicitatie. Vol vertrouwen op een goede afloop.

KOFFIE – Het trapje waar Jonne (34, rechts) en Sanna (35) zitten, is een noodgreep. Ze aasden eigenlijk op een bankje vlakbij op de Vismarkt maar dat was bezet. Dus weken ze uit naar een prettig trapje vlakbij. En voor de koffie zorgen ze zelf: gehaald bij Stach, om de hoek. Jonne is inkoper bij Dille en Kamille. Sanna is familietherapeut en gaat een opleiding psychologie doen. Ze drinken hun koffie. Wandelaars en fietsers trekken voorbij.

FAMILIE-UITJE #2 – Nóg een familie-uitje. Moeder Ulrike (49) en dochter Milou (14) hebben een plekje gekozen in de Pandhof Sinte Marie. Niet op een van de bankjes of stoelen die uitnodigend klaar staan. Maar op een trap aan de achterkant van het conservatorium. Ulrike werkt bij de gemeente Utrecht, Milou volgt voortgezet Montessorionderwijs in Zeist. De reden om hier te zitten: lunch! Dochter Milou had zin in haar favoriete broodje. Net gekocht én genuttigd op die trap: broodje zalm met kruidenkaas van Bakker Bart. Verder geen plannen in de stad. Gewoon: moeder en dochter gezellig op stap. Neergestreken op een trap.